

การประกันคุณภาพภายในระดับหลักสูตร: รับรู้ เรียนรู้ สู่การปฏิบัติ

โดย รศ.ดร.ปริญญ์กรณ์ ตั้งคุณานันต์

บทคัดย่อ

การประกันคุณภาพเริ่มต้นในอุตสาหกรรมการผลิต โดยมุ่งป้องกันความผิดพลาดของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมามีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของลูกค้า จากนั้นแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพได้เคลื่อนจากอุตสาหกรรมผลิตไปสู่การศึกษา โดยในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ที่มุ่งเน้นรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการ หรือความพึงพอใจของลูกค้าอย่างสูงสุด โดยใช้กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 14 ตัวชี้วัด ดำเนินการโดยยึดหลักการ 3 หลักการคือ การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงการรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ และใช้วงจรคุณภาพ P-D-C-A เป็นกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้เป็นภารกิจปกติของการจัดการศึกษา

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพ การประกันคุณภาพภายใน การประกันคุณภาพระดับหลักสูตร

¹ รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Abstract

Quality assurance began in production industry to prevent errors in products to make products that satisfied the customers. The principle of quality assurance moved from industrial trade to education. Higher Education provided internal quality assurance in curriculum that focused on standardized and qualified curriculum. Curriculum of higher education aimed to response the need and most satisfaction of the customers. The internal quality assurance of Higher Education Commission in curriculum level composed of 6 components and 14 indicators under 3 frames of principles; decentralization, participation and accountability. The P-D-C-A cycle was the process of internal quality assurance in curriculum level which had to do continually as routine activity in educational management.

Keywords: Quality Assurance, Internal Quality Assurance, Internal Quality Assurance on Curriculum

บทนำ

แนวคิดการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) เริ่มขึ้นในปี ค.ศ.1950 โดยมีการนำระบบประกันคุณภาพไปใช้กับอุตสาหกรรมการผลิต มุ่งเน้นกระบวนการผลิตที่ป้องกันความผิดพลาดของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และเพื่อยืนยันได้ว่าผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกป้อนนั้นมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของลูกค้า แนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพได้เคลื่อนจากอุตสาหกรรมการผลิต ไปสู่การศึกษาในปี ค.ศ.1980 ซึ่งการศึกษามีกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมาก อีกทั้งมีมุมมองที่ซับซ้อนและหลากหลายมิติ จึงเป็นความยุ่งยากในการกำหนดคุณสมบัติของการศึกษา ว่าเป็นไปตามมาตรฐานที่ลูกค้า (ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ) กำหนดไว้หรือไม่ ดังนั้นคำถาม 3 คำถาม ที่สถาบันการศึกษาควรคำนึงถึงก่อนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา คือ “อะไรคือผลิตภัณฑ์ (Product) ของสถานศึกษา” “อะไรคือบริการ (Service) ของสถานศึกษา” และ “อะไรคือข้อกำหนดที่เพียงพอ (Adequate Requirements) ของลูกค้า” [1]

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐาน

คุณภาพ หมายถึง “ลักษณะของผลิตภัณฑ์ การบริการ ระบบ หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่สามารถตอบสนองและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้า” [2] โดยแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพ (Quality) มี 2 แนวคิด คือ แนวคิดแบบดั้งเดิมกับแนวคิดสมัยใหม่ [3] ซึ่งแนวคิดแบบดั้งเดิม (Classical) “เน้นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติของสินค้าให้ตรงตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้” แต่แนวคิดสมัยใหม่ (Modern) “คุณภาพ เน้นการตอบสนองความต้องการหรือความพึงพอใจ (Satisfaction) ของลูกค้าอย่างสูงสุด”

มาตรฐาน (Standard) คือ “ข้อตกลงร่วมกันที่ได้รับการกำหนดขึ้นมาเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ ความสามารถ ระบบ วิธีปฏิบัติ วิธีการ ลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน แนวความคิด การกระทำ ความรับผิดชอบ เป็นต้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดความเป็นเอกภาพ” [3]

จากแนวคิดข้างต้น อาจสรุปความแตกต่างระหว่าง “คุณภาพ” กับ “มาตรฐาน” ได้ว่า “คุณภาพ คำนึงถึงการตอบสนองและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้า” แต่ “มาตรฐาน เน้นการกำหนดข้อตกลงร่วมกัน” แต่ทั้ง 2 คำ ได้ถูกนำมาใช้คู่กันในหลักการคุณภาพ ดังนั้น “คุณภาพจะเกิดได้ก็เมื่อมีการกำหนดข้อตกลงร่วมกัน โดยการกำหนดข้อตกลงร่วมกันนั้นต้องคำนึงถึงความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้า” ดังนั้นหากนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา อาจกล่าวได้ว่า “การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต้องคำนึงถึงความต้องการ และความพึงพอใจของลูกค้าหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญ”

การประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย

กฎกระทรวง ว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 [4] ได้ให้ความหมายของ “การประกันคุณภาพการศึกษา” ว่าเป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

การประกันคุณภาพการศึกษา (Educational Quality Assurance) ในประเทศไทย เริ่มปรากฏอย่างชัดเจนใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 “ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก” [5] และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 [6] ได้ปรับแนวทางเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย ดังนี้

“มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ การอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สำหรับระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็น การเฉพาะ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

จากข้อความในมาตรา 47 ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษา มีระบบย่อย 2 ระบบ คือ การประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance: IQA) และการประกันคุณภาพภายนอก (External Quality Assurance: EQA) โดย**การประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance: IQA)** มุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่รับผิดชอบต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษา กำหนดนโยบายในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วน **การประกันคุณภาพภายนอก (External Quality Assurance: EQA)** ให้ความสำคัญกับ นโยบาย กฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติต่างๆ ในระดับชาติ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาแต่ละระดับ อีกทั้งยังมีหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ เข้ามาประเมินและรับรองผลการ ดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) กับ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (Internal Quality Assurance: IQA) ระดับหลักสูตรของอุดมศึกษา

จากความแตกต่างของระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพ ภายนอก ที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าระบบที่จะสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีความ เข้มแข็งและยั่งยืนคือ **“ระบบประกันคุณภาพภายใน”** ของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับระบบประกันคุณภาพภายใน โดยกำหนดนโยบายระดับ สถานศึกษาที่แสดงถึงความมุ่งมั่นด้านคุณภาพ บริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้หลักการ คุณภาพครอบคลุมทุกขอบข่ายงาน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานอย่าง สม่าเสมอ และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น ระบบการประกันคุณภาพภายในตาม ประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557 [7] ข้อ 3 ว่าด้วย แนว ปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ได้แบ่งระดับการประกันคุณภาพ

ภายในของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ (1) ระดับหลักสูตร (2) ระดับคณะ และ (3) ระดับสถาบัน โดยการประกันคุณภาพระดับหลักสูตรนั้นดำเนินการโดยมุ่งให้หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้รับการเผยแพร่ สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 [8] ข้อที่ 7 กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องทุกหลักสูตร โดยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่สะท้อนการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2. ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตามระบบประกันคุณภาพภายในของหลักสูตร

3. รายงานผลการดำเนินการต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการการอุดมศึกษา และสาธารณะ

4. นำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันสมัยอยู่เสมอ

การเน้นย้ำถึงการประกันคุณภาพระดับหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ข้อ 4 ระบุว่า “ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา” [9] โดยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรมีหลักการ [10] ดังต่อไปนี้

☛ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร เป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา ว่าหลักสูตรได้ดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ

☛ ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ให้เชื่อมโยงกับตัวบ่งชี้การดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

☛ ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เป็นข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และตัวบ่งชี้เชิงปริมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณวุฒิตำแหน่งทางวิชาการ และผลงานทางวิชาการของอาจารย์ สำหรับ

ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพที่เน้นกระบวนการจะประเมิน ในลักษณะของพิชญพิจารณา (peer review)

สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานได้ตามมาตรฐานเทียบเคียงกับมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทั้งนี้ ทุกระบบต้องได้รับการเห็นชอบจากสถาบันและเสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา [10] ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 14 ตัวชี้วัด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

องค์ประกอบ	จำนวนตัวชี้วัด
1. การกำกับมาตรฐาน	1
2. บัณฑิต	2
3. นักศึกษา	3
4. อาจารย์	3
5. หลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	4
6. สิ่งสนับสนุน	1
6 องค์ประกอบ	14 ตัวชี้วัด

หลักการพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

หลักการพื้นฐานที่ควรนำมาใช้สำหรับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 หลักการ [11] ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 หลักการพื้นฐานของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

(1) การกระจายอำนาจ (Decentralization)

สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารและตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารงาน วิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและผู้สอนทำบทบาทหน้าที่ในการสอน จัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ความต้องการของชุมชนและสังคมได้มากที่สุด

(2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation)

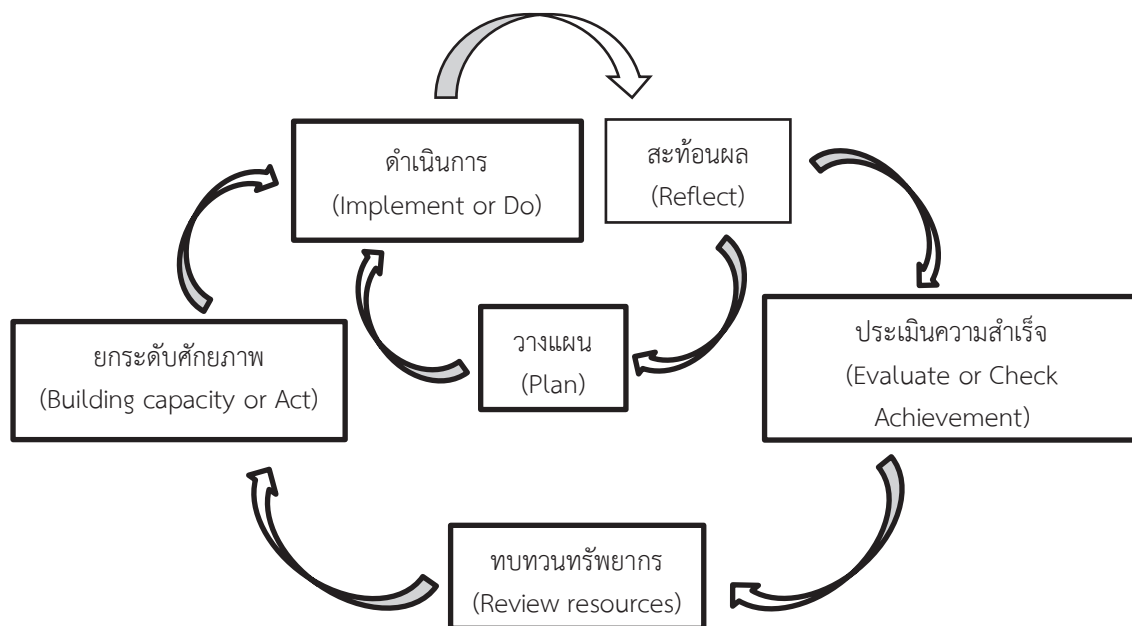
หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะทำงานในส่วนอื่นๆของการศึกษา โดยมีการร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของการศึกษา

(3) การแสดงผลการรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (Accountability)

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนาาร่วมกัน และเพื่อการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสามารถนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าวสถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสม และสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

กระบวนการและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

แนวทางการจัดกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงาน และเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check/Study) และการเสนอแนวทางการปรับปรุง (Act) [10] และเพื่อยกระดับศักยภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง [12] ได้เสนอแนวคิด วงจรคุณภาพ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กระบวนการ PDCA เพื่อยกระดับศักยภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

จากรายงานการวิเคราะห์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ให้รองรับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา [13]ซึ่งได้สังเคราะห์ความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา จากประเทศสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศนิวซีแลนด์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จของการประกัน คุณภาพการศึกษา	สิงคโปร์	เวียดนาม	นิวซีแลนด์
1. ภาวะผู้นำ	●		●
2. การวางแผนกลยุทธ์	●	●	
3. การบริหารจัดการบุคลากร	●	●	
4. ทรัพยากรและการให้บริการต่าง ๆ	●	●	●
5. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	●	●	●
6. ผลลัพธ์ด้านการดำเนินงานและการบริหารจัดการ	●	●	●
7. ผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	●		
8. ผลลัพธ์ด้านสังคมและการเป็นหุ้นส่วนทาง การศึกษา	●	●	
9. ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ	●		
10. เทคโนโลยีและการวิจัย			●
11. การพัฒนาบุคลากร		●	

จากตารางที่ 2 อาจสรุปได้ว่าการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องให้ความสำคัญ (1) ภาวะผู้นำ (2) การวางแผนกลยุทธ์ (3) การบริหารจัดการบุคลากร (4) ทรัพยากรและการให้บริการต่าง ๆ (5) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (6) ผลลัพธ์ด้านการดำเนินงานและการบริหารจัดการ และ (7) ผลลัพธ์ด้านสังคมและการเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] Khaled Almadani, Norman Reid, and Susan Rodrigues. (2011). “Quality Assurance: A Pressing Problem for Education in the 21ST Century”. *Problems of Education in the 21st Century*. Volume 32.
- [2] ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2562). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: มินเซอริส ซัพพลาย.
- [3] ประไพทิพย์ ลือพงษ์. (2548). *การควบคุมคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- [4] ราชกิจจานุเบกษา. (2561). กฎกระทรวง ว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก 23 กุมภาพันธ์ 2561: 3 - 5.
- [5] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. [Online] Available: <http://backoffice.onec.go.th/uploaded/Category/Laws/Act/acteng/01/0101-a.pdf>. เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2562.
- [6] ราชกิจจานุเบกษา. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก 1 พฤษภาคม 2562: 49-53.
- [7] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). ประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557: Online Available: <http://www.mua.go.th/book.html>. เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2562.
- [8] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552).ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552. Online Available: <http://www.mua.go.th/book.html>. เข้าถึงเมื่อ 5 ตุลาคม 2553.
- [9] ราชกิจจานุเบกษา. (2558). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 295 ง 13 พฤศจิกายน 2558: 25-30.
- [10] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- [11] สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- [12] Cesar BIRZEA. (2005). Tool for Quality Assurance of Education for Democratic Citizenship in Schools. UNESCO, Council of Europe. Paris: France.
- [13] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). รายงานการวิเคราะห์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้รองรับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. [Online Available: <http://www.onec.go.th/index.php/book/BookGroup>. เข้าถึงเมื่อ 3 พฤษภาคม 2562.